Lieta Nr.C29 4524 17,
2018.gada 29.janvārī
ECLI:LV:LIET:2018:0129.C29452417.2.S

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Liepājas tiesa
tiesnese L.Laure
ar sekretāri A.Heinacku,
piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. A/ un atbildētājas pārstāvim /pers. B/,

2018.gada 29.janvārī atklātā tiesas sēdē Liepājā, videokonferencē saslēdzoties ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesu, izskatīja civillietu Seesam Insurance AS Latvijas filiāles prasības pieteikumā vienkāršotajā procedūrā pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Temps" par naudas piedziņu.

Tiesa konstatēja, ka 2017.gada 30.jūnijā prasītājas Seesam Insurance AS Latvijas filiāles pārstāve SIA „Julianus Inkasso Latvija" Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā iesniegusi prasības pieteikumu vienkāršotajā procedūrā (Civilprocesa likuma (turpmāk - CPL) redakcijā līdz 2018.gada 15.janvārim – maza apmēra prasībā) par naudas piedziņu pret atbildētāju dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Temps" (turpmāk – DzīKS „Temps").

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas tai radītos zaudējumus EUR 1632,75, likumiskos procentus EUR 10,41 un tiesāšanās izdevumus EUR 249,77 apmērā, kopsummā EUR 1892,93. Samaksas veikšanai atbildētājai pieteikumā norādīts prasītājas pārstāves SIA „Julianus Inkasso Latvija" norēķinu konts bankā. Prasība pamatota uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.p.1.d., Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.p., Dzīvokļa īpašuma likuma 4.p., Civillikuma (turpmāk – CL) 1587., 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.p., CPL 195., 250.^{18}.-250.^{20}.p. /l.l.5.-10./.

CPL 32.^{1}.p. kārtībā civillieta no Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 11.septembrī nosūtīta izskatīšanai Liepājas tiesā /l.l.77./.

Iesniegtajā prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 14.novembrī starp prasītāju un /pers. E/ noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums un izsniegta polise Nr.18/000/029885/16 par nekustamā īpašuma – dzīvokļa /adrese A/ apdrošināšanu laikā no 2016.gada 19.novembra līdz 2019.gada 18.novembrim. Noteikti apdrošinātie riski – apkures un/vai kanalizācijas sistēmas avārijas, trešo personu prettiesiska rīcība u.c. Klienta pašrisks - EUR 140 apmērā par katru apdrošināšanas gadījumu.

2017.gada 9.februārī dzīvoklī notikusi ūdens noplūde sakarā ar aukstā ūdens un kanalizācijas stāvvada bojājumu, par ko sastādīts attiecīgs akts, konstatējot, ka dzīvoklim nodarīti bojājumi.

2017.gada 14.februārī dzīvojamā nama /adrese/ apsaimniekotāja DzīKS „Temps" ir sastādījusi aktu Nr.8 par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī Nr.5, kas ticis nopludināts 2017.gada 9.februārī sakarā ar kanalizācijas un aukstā ūdens stāvvada bojājumu.

Apdrošinātāja veikusi īpašuma apskati pēc negadījuma, 2017.gada 17.februārī sastādīta tāme radīto bojājumu novēršanai, un 2017.gada 8.martā /pers. E/ izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība kopsummā EUR 1511,75 apmērā, ko veido prasītājas aprēķinātie tiešie zaudējumi EUR 1651,78 apmērā, no kā atskaitīts klienta polisē noteiktais pašrisks EUR 140.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.p.1.d. noteikts, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem.

Atbildētāja kā dzīvojamās mājas apsaimniekotāja, ir dzīvokļu īpašnieku kopības pārstāve, kura kā pilnvarniece uzņēmusies dzīvokļu īpašnieku doto uzdevumu apsaimniekot dzīvojamo māju, pilnvarojums noteikts apsaimniekošanas līgumā, saskaņā ar kuru atbildētāja apņēmusies, cita starpā, nodrošināt mājas kopīpašuma daļas apsaimniekošanu.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 16.p. noteikts, ka pārvaldnieks ir atbildīgs dzīvojamās mājas īpašniekam par viņam dotā pārvaldīšanas uzdevuma izpildi saskaņā ar šā likuma, CL un noslēgtā pārvaldīšanas līguma noteikumiem.

Ņemot vērā, ka ūdensapgādes sistēmas daļa kā inženiertehniskā komunikācija ir mājas kopīpašums, savukārt atbildētāja ir kopīpašumā esošo mājas daļu, t.sk., inženiertehnisko komunikāciju, apsaimniekotāja, atbildētājai ir pienākums atlīdzināt ūdensapgādes sistēmas bojājuma rezultātā radītos zaudējumus, kas radušies no tai apsaimniekošanā nodotās lietas.

Prasītāja norādījusi, ka ūdens noplūdi būtu bijis iespējams novērst, ja apsaimniekotāja regulāri būtu apsekojusi komunikācijas un veikusi nepieciešamos remontdarbus vai tehnisko apkopi. Avārijai nav nejaušs raksturs un šo komunikāciju apkope ir atbildētājas atbildības robežās, kā tas atzīts arī tiesu praksē (Daugavpils tiesas 2016.gada 21.marta spriedums lietā Nr.C29700315).

Neatļautas darbības vainas pakāpes noteiktas CL 1640.p. – ļauns nolūks vai neuzmanība. Atbilstoši CL 1646.p., par vieglu neuzmanību atzīstams tāds rūpības un čaklības trūkums, kāds jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam. Saskaņā ar CL 1649.p., prasījumos, kas izriet vienīgi no tiesību aizskārumiem un neskar jau pastāvošas saistību tiesības, tiesību aizskārējs atbild pat par vieglu neuzmanību. CL 1770.p. noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Atbilstoši CL 1779.p., - katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Jāatlīdzina ir katrs zaudējums, kas nav nejaušs (CL 1775.p.).

Līdz ar to, prasītājas ieskatā, atbildētājai ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, kas nodarīti ūdens noplūdes rezultātā no tai apsaimniekošanā nodotās lietas, jo atbildētāja nav pienācīgi sekojusi tās apsaimniekošanā nodotās ēkas komunikāciju tehniskajam stāvoklim, pieļāvusi bezdarbību, kā rezultātā radīti nekustamā īpašuma bojājumi un nodarīti zaudējumi trešās personas mantai.

Ievērojot minēto, prasītāja 2017.gada 4.aprīlī nosūtījusi atbildētājai rakstisku paziņojumu par nepieciešamību atlīdzināt radītos zaudējumus EUR 1511,75 apmērā līdz 2017.gada 5.maijam, ko atbildētāja nav veikusi.

Saskaņā ar CL 1765.p., prasītāja aprēķinājusi likumiskos 6% no 100 gadā no zaudējumu summas EUR 1511,75 par laiku no 2017.gada 4.maija līdz 2017.gada 16.jūnijam, t.i., par 42 kavētām samaksas dienām EUR 10,41.

Prasītāja norādījusi, ka regresa prasība ir cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisku vērtību. Šāda prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits (Juridisko terminu vārdnīca. Autoru kolektīvs, Rīga, Nordik, 1998, 225 lpp.). Šādas atziņas nostiprinātas arī tiesu praksē (Zemgales apgabaltiesas 2017.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C24087516, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 14.jūnija spriedums lietā Nr.C29378116), iztiesājot apdrošināšanas sabiedrību prasības par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar dzīvokļu noplūdi.

Tā kā atbildētāja zaudējumus prasītājai labprātīgi nav atmaksājusi, Seesam Insurance AS Latvijas filiāle, atbilstoši 2014.gada 13.novembrī ar SIA „Julianus Inkasso Latvija" noslēgtā Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A noteikumiem un 2017.gada 23.februārī izsniegtajai pilnvarai, pilnvarojusi SIA „Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko, prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 121 apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana u.t.t.). Atbilstoši CPL 5.p.6.d., prasītājas ieskatā, tiesai, piemērojot tiesību normas, jāņem vērā judikatūru.

Prasītāja norādījusi uz Alūksnes rajona tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu lietā Nr.C08025716, Rēzeknes tiesas 2016.gada 24.oktobra spriedumu civillietā Nr.C30475416, LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-0093/2015, norādot, ka judikatūrā atzīts – naudas līdzekļi, kas izlietoti ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai, līdzīgi kā trešai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, rada prasītājam mantiski novērtējama pametuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas pamatu. Augstākā tiesa atzinusi, ka strīds par papildus zaudējumu atlīdzināšanu personai, kas izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību, tās labā risināms, ievērojot speciālā likumā paredzētās regresa prasības mērķi un, piemērojot CL Saistību tiesību daļas 8.p. iekļautās tiesību normas,

kas regulē mantiski novērtējama pametuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību. Prasītājas ieskatā, atbilstoši tiesu praksei, tai ir tiesības prasīt no atbildētājas EUR 121 atmaksu, jo tie uzskatāmi par izdevumiem, kas radušies prasītājai, atgūstot izmaksāto atlīdzību regresa kārtībā.

Šādos apstākļos prasītāja vērsusies tiesā, lūdzot piedzīt no atbildētājas izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību EUR 1511,75, izdevumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu EUR 121, likumiskos procentus par laiku no 2017.gada 4.maija līdz 2017.gada 16.jūnijam EUR 10,41, t.i., kopsummā EUR 1643,16, kā arī prasītājai radītos tiesāšanās izdevumus EUR 249,77, tostarp, valsts nodevu EUR 246,47 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,30, atzīstot prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei /l.l.5.-9./.

Atbildētāja DzīKS „Temps" 2017.gada 7.augustā sniegusi rakstisku paskaidrojumu lietā, celto prasību neatzīstot.

Atbildētāja atzinusi, ka 2017.gada 9.februārī kanalizācijas un aukstā ūdens stāvvada bojājuma dēļ nopludināts dzīvoklis /adrese/. 2017.gada 8.februārī dzīvoklī ieradies santehniķis /pers. I/ un konstatējis, ka stāvvads apšūts ar kārbu un flīzēm. Santehniķis mutiski lūdzis veikt flīžu demontāžu, lai varētu apsekot kanalizācijas un aukstā ūdens stāvvada iespējamos bojājumus, jo viņam nav bijis tiesību pašam to veikt. Apsekošanas aktu saņēmis arī /pers. E/, kurš gan tobrīd nav bijis dzīvokļa īpašnieks, bet apsekošanas aktu nav apstrīdējis. Atbildētājas ieskatā, /pers. E/ kā dzīvokļa valdītājam jāievēro Dzīvokļa īpašuma likuma 10.p.1.d.7.p. nosacījumi, t.i., ka dzīvokļa īpašniekam jānodrošina iespēju pārvaldnieka pilnvarotajiem speciālistiem veikt dzīvokļa īpašumā darbības, kas nepieciešamas ar mājas ekspluatāciju saistītu komunikāciju, būvkonstrukciju u.c. elementu ierīkošanai un normālai funkcionēšanai, kā arī nodrošināt iespēju apsekot dzīvokli.

Atbildētāja norādījusi, ka Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 «Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (turpmāk – MK noteikumi Nr.907) 6.p. noteikts, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Termins „vizuāls" nozīme tiek skaidrota, kā – tāds, ko var redzēt, jeb tāds, kas uztverams ar redzi (Latviešu valodas vārdnīca.R.:Avots,2006,1188.lpp.). Līdz ar to, secināms, ka stāvvadiem jābūt brīvi pieejamiem vizuālai pārbaudei, lai bojājumu rezultātā savlaicīgi tiktu konstatēti bojājumi un veiktas darbības to novēršanai. Tā kā pirmā sūdzība par stāvvada iespējamu bojājumu tikusi saņemta iepriekšējā dienā pirms dzīvokļa nopludināšanas, secināms, ka ne dzīvokļa īpašniece /pers. J/, ne viņas laulātais /pers. E/ nav nodrošinājuši brīvu pieeju stāvvadu vizuālai apskatei.

Kā nepatiesu atbildētāja atzinusi prasītājas apgalvojumu, ka atbildētāja pilnībā atbildīga par nodarīto kaitējumu. Tā kā māja celta 1968.gadā, tās esošās inženierkonstrukcijas ir novecojušas, bojātas korozijas vai nodiluma dēļ, jo nokalpojušas ilgāk par ekspluatācijai noteikto laiku. Tādējādi, atbildētājas ieskatā, nav konstatējami zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījumi, t.i., prettiesiska rīcība, vaina, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem. Nav konstatējama vaina, jo, kā noteikts CL 1635.p., tad cietušajam ir tiesības prasīt apmierinājumu no aizskārēja tiktāl, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Bez tam atbildētāja norādījusi, ka apšauba lietas materiālos esošo zaudējumu aprēķinu, jo nav norādīti atsevišķi uzņēmuma rekvizīti un veikti papildinājumi.

Attiecībā par lietas administrēšanas izdevumu EUR 121 piedziņu, atbildētāja norādījusi, ka tie nav uzskatāmi par izdevumiem, kas saistīti ar lietas vešanu, nedz arī par zaudējumiem /l.l.62./.

Prasītāja 2017.gada 5.oktobrī iesniegusi rakstisku atsauksmi uz atbildētājas sniegto paskaidrojumu lietā, norādot, ka atbildētājas iebildumi prasībai nav pamatoti.

Prasītāja papildus vērsusi uzmanību uz ievērojamu tiesu praksi, iztiesājot līdzīgas lietas, cita starpā Madonas rajona tiesas 2016.gada 8.septembra spriedumu lietā Nr.C23051316; Limbažu rajona tiesas 2016.gada 28.septembra spriedumu civillietā Nr.C21046916 u.c.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 4.p., kopīpašumā esošā daļā, cita starpā, ietilpst atsevišķo dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar atsevišķās dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (t.sk., atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām).

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.p.2.d., obligātie pārvaldīšanas darbi ir dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts, neatkarīgi no mājas uzcelšanas gada.

MK noteikumu Nr.907 13.1.p. noteikts, ka reizi mēnesī ir veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai. Šo pašu noteikumu 19.p. noteikts, ka gadījumos, kad vizuālajā pārbaudē vai tehniskajā apsekošanā ir konstatēti apstākļi, kas var radīt bojājumu rašanos, dzīvojamās mājas pārvaldītājs veic nepieciešamos pasākumus minēto apstākļu novēršanai.

Lietā nav iesniegti pierādījumi – komunikāciju apsekošanas žurnāls, no kura būtu redzams, ka augstāk minētos pienākumus atbildētāja būtu veikusi, proti, stāvvadu apsekošanu. Nav pierādījumi, ka patreizējai dzīvokļa īpašniecei, vai iepriekšējam īpašniekam būtu sūtītas pretenzijas sakarā ar patvaļīgu būvniecību, vai neiespējamību apsekot komunikācijas. Saskaņā ar tiesu praksi (Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 11.aprīļa spriedums lietā Nr.C33374316), apsaimniekotājas pienākums ir nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu), un savu iespēju robežās veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai uzturētu apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu atbilstošā tehniskā stāvoklī un novērstu zaudējumu rašanos tā kopīpašniekiem, t.i., regulāri jāapseko apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu tehniskais stāvoklis un jānovērš apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu bojājumi. Tiesa atzinusi, ka, no augstāk minētajām tiesību normām secināms, - atbildētājai kā dzīvojamās mājas pārvaldītājai, ir pienākums regulāri veikt kanalizācijas cauruļu stāvvada apsekošanu, tehnisko apkopi un vajadzības gadījumā remontu. Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja būtu veikusi kanalizācijas stāvvada apsekošanu, tehnisko apkopi vai remontu, Civillietu tiesas kolēģija atzinusi, ka atbildētāja kā mājas pārvaldniece un apsaimniekotāja nav veikusi likumā noteiktos pienākumus un pieļautā bezdarbība ir cēloniskā sakarā ar kanalizācijas caurules bojājuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem dzīvokļa īpašumam. Savukārt, atbildētājas iebildumus par apsaimniekotājas iespējām piekļūt tām, nevar būt pamats atbildētājas atbrīvošanai no likumā noteiktās atbildības, jo atbildētāja ir lūgusi dzīvokļa īpašniecei piekļuvi stāvvadam pēc dzīvokļa appludināšanas, nevis pirms /l.l.86.-88./.

Saskaņā ar CL 2295.p., pilnvarniekam, izpildot viņam doto uzdevumu, jādarbojas ar lielāko rūpību, un viņš atbild pilnvarotājam par katru neuzmanību.

Iztiesājamā civillieta kā vienkāršotas procedūras prasības lieta izskatāma prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot CPL 30.^{3} nodaļā paredzētos izņēmumus.

Prasītājas Seesam Insurance AS Latvijas filiāles pilnvarnieces SIA „Julianus Inkasso Latvija" pārstāve /pers. A/ tiesas sēdē uzturēja celto prasību un lūdza to apmierināt pilnā apmērā.

Prasības uzturēšanai /pers. A/ sniedza paskaidrojumus, atbilstoši apstākļiem, kādi norādīti prasības pieteikumā un rakstiskajā atsauksmē uz atbildētājas lietā sniegto paskaidrojumu, papildus norādot, ka izdevumu tāmi dzīvoklī radīto bojājumu novēršanai nav jāveic sertificētam speciālistam, kā tas atzīts arī tiesu praksē (Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 11.aprīļa spriedums lietā Nr.C33374316). Savukārt, dzīvoklī noplūde notikusi stāvvada cauruļu plīsuma rezultātā, nevis flīzējuma dēļ.

Atbildētājas DzīKS „Temps" pārstāvis /pers. B/ tiesas sēdē prasību neatzina, lūdzot to noraidīt kā nepamatotu, un sniedza paskaidrojumus, atbilstoši apstākļiem, kādi norādīti atbildētājas rakstiskajā paskaidrojumā tiesai.

Papildus /pers. B/ atzina, ka atbildētājas rīcībā nav apliecinošu pierādījumu, ka DzīKS „Temps" būtu ik mēnesi veikusi stāvvadu apsekošanu /adrese/. 2017.gada 8.februārī santehniķis dzīvoklī /adrese A/ ieradies pēc izsaukuma, jo bijusi saņemta sūdzība par ūdens noplūdes plankumiem, bet viņš nav varējis nekādas darbības veikt, jo stāvvads bijis norobežots ar flīzētu kārbu.

Tiesas sēdē uzklausījusi pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus /l.l.13.-36., 95.-98./, pušu rakstveida paskaidrojumos un atbildētājas atsauksmē minēto, tiesa atzīst, ka prasībā norādītie apstākļi ir pierādīti, prasība uzskatāma par pamatotu un apmierināma.

Lietā nepastāv strīds par lietas faktiskajiem apstākļiem, proti, ka atbildētāja ir dzīvojamās mājas /adrese/ apsaimniekotāja (pārvaldniece), kā arī par faktu, ka prasībā norādītajā laikā ir iestājies apdrošināšanas gadījums un prasītājai bijis pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, saskaņā ar 2016.gada 14.novembrī starp prasītāju un /pers. E/ noslēgto īpašuma apdrošināšanas līgumu, polises Nr.18/000/029885/16, par nekustamā īpašuma – dzīvokļa /adrese A/ apdrošināšanu laikā no 2016.gada 19.novembra līdz 2019.gada 18.novembrim /l.l.24.-29./.

Lietā nav strīds par apdrošināšanas atlīdzības apmēru EUR 1511,78, ko Seesam Insurance AS Latvijas filiāle izmaksājusi 2017.gada 8.martā /l.l.31.-32./.

Nav strīds, ka, atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 2.p.2.d., 3.p.2.d.2.p., 4.p.1.d.1.p., kanalizācijas un aukstā ūdens stāvvadi, kuru bojājumu rezultātā notikusi dzīvokļa apliešana, ir visu dzīvokļu īpašnieku kopīpašums.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas zaudējumus, kas tai radušies, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību par ūdens noplūdes, ko izraisījis aukstā ūdens un kanalizācijas stāvvadu bojājums, rezultātā radītiem dzīvokļa bojājumiem EUR 1511,78.

Lietā ir strīds, vai par dzīvokļa apliešanu avārijas gadījumā civiltiesiski atbildīga ir atbildētāja, kā nekustamā īpašuma apsaimniekotāja, attiecīgi, - vai no tās piedzenami zaudējumi.

CL 1770.p. noteikts, ka ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Ar jēdzienu „zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus vai citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas (LR Civillikuma komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums., 1998, 267.lpp.). Jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums (CL 1772.p.). Lai apmierinātu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, ir jākonstatē šādi priekšnoteikumi (atlīdzības pamati): 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem.

Prasītājas ieskats, ka tai kā apsaimniekotājai nav jāuzņemas atbildība par bezdarbības rezultātā radītajiem bojājumiem, jo tai it kā nav bijis iespējams piekļūt stāvvadam dzīvoklī, lai pārliecinātos par tā iespējamo bojājumu, atzīstams par tās subjektīvu ieskatu par tiesību normu interpretāciju, kas nav pareiza, jo daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas

ūdens un kanalizācijas stāvvadi ir uzskatāmi par dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju sistēmu (iekārtu) un ir kopīpašumā esoša visas ēkas nedalāma inženierietaise, par kuras uzturēšanu atbild dzīvojamās mājas apsaimniekotāja.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.p.2.d.1.p. noteikts, ka obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības ir dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

MK noteikumu Nr.907 2.p. noteikts, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu veic, lai nodrošinātu dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu) visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļautu apdraudējuma iestāšanos. Savukārt, 6.p. noteikts, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs.

Līdz ar to, apsaimniekotājas pienākums ir nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu), un savu iespēju robežās veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai uzturētu apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu atbilstošā tehniskā stāvoklī un novērstu zaudējumu rašanos tā kopīpašniekiem. T.i., regulāri jāapseko apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu tehniskais stāvoklis un jānovērš apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu bojājumi. Līdzīgi no minētajām tiesību normām secināms, ka atbildētājai, kā dzīvojamās mājas pārvaldītājai, ir pienākums regulāri veikt ūdens un kanalizācijas stāvvadu apsekošanu, tehnisko apkopi un vajadzības gadījumā remontu. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja būtu veikusi stāvvadu apsekošanu, tehnisko apkopi vai remontu, atbilstoši minētajiem noteikumiem. Līdz ar to, tiesa konstatē, ka atbildētāja kā mājas pārvaldniece un apsaimniekotāja, nav veikusi likumā noteiktos pienākumus un pieļautā bezdarbība ir cēloniskā sakarā ar aukstā ūdens un kanalizācijas stāvvada bojājuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem dzīvokļa īpašumam. Savukārt atbildētājas iebildumi par apsaimniekotājas ierobežotām iespējām piekļūt tiem, nevar būt pamats atbildētājas atbrīvošanai no likumā noteiktās atbildības, jo, kā konstatējams no lietā iesniegtā 2017.gada 14.februārī atbildētājas sastādītā akta Nr.8 par telpu apsekošanu /adrese/, ko tiesas sēdē apliecināja arī atbildētājas pārstāvis, sniedzot paskaidrojumus, - dzīvoklis nopludināts 2017.gada 9.februārī sakarā ar kanalizācijas un aukstā ūdens stāvvadu bojājumu. Izsaukuma laikā 2017.gada 8.februārī stāvvadi no vizuālas apskates bijuši slēgti ar flīzēm, kas nav paredzēts pēc projekta /l.l.29./. Tādējādi, lietā nav nozīmes faktam, vai santehniķis, ierodoties dzīvoklī 2017.gada 8.februārī pēc izsaukuma, kad jau konstatēta ūdens noplūde, proti, - jau noticis stāvvadu plīsums, radot bojājumus, nav varējis ūdens un kanalizācijas stāvvadiem piekļūt flīzējuma dēļ, lūdzot dzīvokļa īpašnieces laulātam to novērst. Saskaņā ar tiesu praksi, apsaimniekotājas lūgums dzīvokļa īpašniecei piekļūt stāvvadam pēc dzīvokļa appludināšanas, nevis pirms, nav vērtējams kā apstāklis, kas būtu par pamatu atbildētājas atbrīvošanai no atbildības, sakarā ar augstāk norādīto noteikumu nepildīšanu un pieļauto bezdarbību (Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 11.aprīļa spriedums lietā Nr.C33374316).

Ievērojot minēto, atzīstams, ka atbildētājas bezdarbības dēļ prasītājai radušies zaudējumi sakarā ar dzīvokļa īpašniecei izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību EUR 1511,75 apmērā.

Tiesa šādus secinājumus izdara, cita starpā, ievērojot tiesu praksi līdzīgās lietās un judikatūru /LR AT Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedums lietā Nr.SKC-264/2016; 2010.gada 29.septembra spriedums lietā Nr.SKC-191; 2012.gada 4.decembra spriedums lietā Nr.SKC-656; 2008.gada 29.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-332; Daugavpils tiesas 2016.gada 21.marta spriedums lietā Nr.C29700315; Zemgales apgabaltiesas 2017.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C24087516, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 14.jūnija spriedums lietā Nr.C29378116; Madonas rajona tiesas 2016.gada 8.septembra spriedums lietā Nr.C23051316; Limbažu rajona tiesas 2016.gada 28.septembra spriedumu civillietā Nr.C21046916; Alūksnes rajona tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu lietā Nr.C08025716, Rēzeknes tiesas 2016.gada 24.oktobra spriedumu civillietā Nr.C30475416, LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-0093/2015 2010.gada 29.septembra spriedums lietā Nr.SKC-191; 2012.gada 4.decembra spriedums lietā Nr.SKC-656; 2008.gada 29.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-332 u.c./.

Atbilstoši CL 1753.p., ar procentiem saprotama atlīdzība, kas dodama par naudas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar to daudzumu un lietošanas ilgumu.

Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, kā noteikts CL 1756.p.

Ja procenti nav nolīgti, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.). CL 1759.p. noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata - par svešas naudas lietojumu, kā arī – par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. CL 1760.p. noteikts, ka likumiskie procenti prasāmi kopā ar galveno saistību. Gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Procentu pieauguma aprobežojums CL 1763.p. noteikts līdz pamatkapitāla lielumam.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos 6% no EUR 1511,75 par laiku no 2017.gada 4.maija, t.i., no dienas, kas norādīta prasītājas rakstiskajā paziņojumā atbildētājai par labprātīgu zaudējumu atlīdzināšanu, līdz 2017.gada 16.jūnijam EUR 10,41.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.p.1.d. noteikts, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pāņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kura ir atbildīga par zaudējumiem.

Regresa prasība ir cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisku vērtību. Šāda prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits (Juridisko terminu vārdnīca. Autoru kolektīvs, Rīga, Nordik, 1998, 225 lpp.).

Atbilstoši CPL 5.p.6.d. un judikatūrai /Alūksnes rajona tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedums lietā Nr.C08025716, Rēzeknes tiesas 2016.gada 24.oktobra spriedums civillietā Nr.C30475416, LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-0093/2015, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 11.aprīļa spriedums lietā Nr.C33374316/, – naudas līdzekļi, kas izlietoti ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai, līdzīgi kā trešai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, rada prasītājam mantiski novērtējama pamatuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas pamatu. Augstākā tiesa atzinusi, ka strīds par papildus zaudējumu atlīdzināšanu personai, kas izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību, tās labā risināms, ievērojot speciālā likumā paredzētās regresa prasības mērķi un, piemērojot CL Saistību tiesību daļas 8.p. iekļautās tiesību normas, kas regulē mantiski novērtējama pamatuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību.

Tā kā atbildētāja zaudējumus prasītājai labprātīgi nav atmaksājusi, Seesam Insurance AS Latvijas filiāle, atbilstoši 2014.gada 13.novembrī ar SIA „Julianus Inkasso Latvija" noslēgtā Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A noteikumiem un 2017.gada 23.februārī izsniegtajai pilnvarai, pilnvarojusi SIA „Julianus Inkasso Latvija" /l.l.13.-20./ iekasēt no atbildētājas minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko, prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 121 apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana u.t.t.), ko prasītāja samaksājusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" pēc piestādītā rēķina /l.l.22./, 2017.gada 26.jūnijā /l.l.23./.

Atbilstoši tiesu praksei, prasītājai ir tiesības prasīt no atbildētājas EUR 121 atmaksu /l.l.22.-23./, jo tie uzskatāmi par izdevumiem, kas radušies prasītājai, atgūstot izmaksāto atlīdzību regresa kārtībā.

Ievērojot visu augstāk minēto, DzīKS „Temps" iebildumi prasībai lietas iztiesāšanā nav guvuši apstiprinājumu un tie atzīstami par nepamatotiem. Atbildētājas iebildumi detalizētāk netiek izvērtēti, jo, lai gan tiesai ir pienākums argumentēt spriedumu, tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1994.gada 19.aprīļa spriedums lietā *„Van de Hurk v The Netherlands"*, Nr.16034/90). Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums lietā Nr.10153/82, *Austria*).

Izvērtējot lietā konstatēto, tiesa vērtē, ka ir iegūti pierādījumi zaudējumu atlīdzības pamatotībai un prasība uz tajā norādītā materiāli tiesiskā pamata apmierināma pilnā apmērā.

No atbildētājas par labu prasītājai piedzenama tās izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība EUR 1511,75, izdevumi, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu EUR 121, likumiskie procenti par laiku no 2017.gada 4.maija līdz 2017.gada 16.jūnijam EUR 10,41, t.i., kopsummā EUR 1643,16.

Pamatojoties uz CPL 41.p.1.d., no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tai radītie tiesāšanās izdevumi EUR 249,77, tostarp, valsts nodeva EUR 246,47 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,30 /l.l.11.-12./.

Atzīstamas prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot kapitāla lielumu.

Nosakāms, ka atbildētājai samaksa veicama Seesam Insurance AS Latvijas filiāles pārstāves SIA "Julianus Inkasso Latvija, reģ.Nr.40003717522, kontā Nr.LV61HABA0551008868793 AS "Swedbank".

No atbildētājas par labu valstij piedzenami izdevumi, kas papildus lietā radīti dokumentu nosūtīšanai EUR 0,14 apmērā /uzziņa/, atbilstoši CPL 42.p.1.d. noteikumiem.

Nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes maksimālais termiņš, ievērojot CPL $204.^{1}$.p.

Pamatojoties uz teikto un vadoties no CPL 189.-195.p., 199., 204^{1}., $250.^{18}$.p.1.d., $250.^{26}$.p.,

tiesa nosprieda:

prasību apmierināt pilnā apmērā.

No dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Temps", reģ.Nr.40003100605, par labu Seesam Insurance AS Latvijas filiālei, reģ.Nr.40103475609, piedzīt zaudējumus EUR 1632,75 (viens tūkstotis seši simti trīsdesmit divi *euro* un septiņdesmit pieci centi), likumiskos procentus par laiku no 2017.gada 4.maija līdz 2017.gada 16.jūnijam EUR 10,41 (desmit *euro* un četrdesmit viens cents) un radītos tiesāšanās izdevumus EUR 249,77 (divi simti četrdesmit deviņi *euro* un septiņdesmit septiņi centi), t.i., kopā EUR 1892,93 (viens tūkstotis astoņi simti deviņdesmit divi *euro* un deviņdesmit trīs centi).

Atzīt Seesam Insurance AS Latvijas filiāles tiesības saņemt no dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Temps" likumiskos 6% (seši procenti) gadā no EUR

1632,75 (viens tūkstotis seši simti trīsdesmit divi *euro* un septiņdesmit pieci centi) par laiku līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot kapitāla lielumu.

Noteikt, ka dzīvokļu īpašnieku kooperatīvai sabiedrībai "Temps" samaksu jāveic Seesam Insurance AS Latvijas filiāles pārstāves SIA "Julianus Inkasso Latvija, reģ.Nr.40003717522, kontā Nr.LV61HABA0551008868793 AS "Swedbank".

No dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Temps" par labu valstij piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 0,14 (četrpadsmit centi), samaksu veicot Tiesu administrācijai Valsts kases kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Piedziņas daļā noteikt labprātīgas sprieduma izpildes termiņu 10 (desmit) dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā. Pārsūdzības laiks skaitāms no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2018.gada 12.februāra.

Tiesnese *[personiskais paraksts]* L.Laure